

Csurgó és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt (4 kor.)
Negyedévre: 1 frt (2 kor.)
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkeszti:
Dr. Nagy Sándor ügyvéd.
Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér,
Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓHIVATAL:
Vágó Gyula könyvnyomdája,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Előfizetési felhívás!

Kérjük előfizetőinket, hogy előfizetéseiket mentől előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése akadályoztassék.

Együttal egész tisztelettel felkérjük lapunk t hátralékosait, hogy hátralékaikat mentől előbb megküldeni sziveskedjenek.

A „Csurgó és Vidéke“ előfizetési ára:

Egész évre — — 4 frt
Fél évre — — 2 frt
Negyed évre — — 1 frt.

Teljes tisztelettel
A KIADÓHIVATAL.

Emlékezés okt. 6-án.

Dulce et decorum est pro patria mori!

Szép és dicső meghalni a hazáért!

Verével pecsételte meg ezt a nagy igazságot az a tizenhárom ott az aradi, öreg temetőben. Manapság, ebben a kenyéért folytatott irigy és gyűlöletes küzdelemben, jóleső érzés visszagondolni azokra a szép időkre, a mikor még a magasabb eszmékért, hazáért, istenért és nőkért, önzetlenül, bátorsággal szálltak ki a síkra az emberek. Ilyen ragyogó, fenyves korszak az az

október 6-ika, a mikor 13, hazáját szerető, hazáját imádó magyarnak hullott porba a feje. Oh ti sivárkeblű, küzdelmekbe merült, kéjekben fuldokló emberek szállja meg lelketeket az ő nevük említésére a hazaszeret szentséges ihlete Forgassátok az ő bibliájukat, a történelem könyvét, tán megtanuljátok belőle, mi az a hazaszeretet, ki az a magyarok istene. Az aradi vértanúk meghaltak, elbuktak, de bukásuk fenséges és megvigasztaló, mert az eszme, melyért küzdöttek, diadalmaszkodott!

*

Századunk tudákos, szivtelen bölcsői lenézéssel, megvetéssel beszélnek azokról a szent érzelmekről, melyeket megmagyarázni, sőt talán megérteni sem képesek. Azt meadogatják, hogy a mai világban, a mikor a népeket közös érdekek és meggyőződések kötik össze, hazaszeretetre nincsen szükségünk. Előítéletnek, elfogultágnak bélyegezik azt a csodás lelki erőt, azt a nagy eszmét, a mely elődeinket tenni és tűrni megtanította. A hazaszeretet szerintük egy kihűlt égi test, egy elcsöndesült kráter, egy legyőzött, meghaladott álláspont, mely rég feledve már. Gondoljanak csak vissza a magyar szabadságharc zordon, de ragyogó napjára s lehetetlen,

hogy a visszaemlékezés pilanatában ne ébredne fel bennük ugyanaz a magasztos, áhitatos érzés, a melynek neve hon-szeretet, az a 13 bebizonyította, hogy a míg az emberben az állaton kívül a lélek is munkálkodik; a míg a mindennapi kenyérén és anyagi élvezeteken kívül magasabb vágyak, szentebb célokért is hevültünk, hogy a míg csak egy parányi érzés is meg-megindítja a hideg, okoskodó észet: addig azon érzés, mely az embert hazájához s nemzetéhez köti: nem fogja elveszteni hatalmát. Erő az, melynek folytonos működését a józan ész nem tagadhatja, a kétkedés, guny vagy erőlködés fel nem tarthatja. „Van lényünknek egy része, mely — mint Eötvös mondja — legyőzhetetlen s ez az, mely felett mi magunk sem birunk hatalommal, az érzemények, melyeket Isten teremté keblünkbe, hogy azokon se tud ne emelkedjünk, se mélyebre ne sülyedhessünk soha.“

Szívemben fájó érzés sajog, némán áll meg képzeletem a magyarság szent pillanatában, midőn a tizenhárom vértanu egyenkint lép a Golgatára: mindegyik nemes lélekkel, tiszta lelkiismerettel. S bámulatos: van a magyar szabadságharc apostali között, a ki német nyelven szólal meg utoljára is. Igen: mert nem egyedül a magyar-népnek

T á r c s a.

Budapesti sétáink.

V.

Harmadik nap. A kiállítás a látottak és élvezettek egy részével.

Hogy megérthessük a harmadik napot, vissza kell tekintenünk még egyszer a második napra, meg kell ugyanis említenem, hogy részben igen szomorúan folyt le. Egyiknek mígreje volt es szinte hallucinált a tologató harsonák miatt, másik szemgyuladást ezert a sok látott kaprazattól, harmadik fölzugásról panaszkodott a három óránál tovább tartó enek és zene miatt. — Jó hosszú sétát tehetünk: feltizenketto fele járt az idő, mire az Operából jövet-e, vagy menet, nem tudom, de a Nepszínházon feüli tértünk be egy vendéglobe, hogy vacsoráljunk. A vacsora azonban nem izlett; vagy a látottak és hallottak miatt, vagy, mert éjjelkor talán mégsem kerülhetnek a legjobb minőségű falatok az asztalra.

Egész morcosan és elbágyadva valami kávéházhoz értünk; erőt és tapasztalatot gyűjtendők, ide is betertünk. Hölgyeink friss vizen kívül semmit sem parancsoltak; Jóska

sógor meg én, hogy teljes legyen keserűségünk, abszintot rendeltünk. — Alig beszélünk azonban néhány percet, újra muzsika szólal meg. — No már egy új operát végig nem ülünk s oda pislantunk, a honnan a zene szólt. — De se sógorom, se én semmit sem szóltunk, legfőlebb és valószínű, hogy véletlenségből, egyszerre találtunk hunyorítani a szemünkkel; a hölgyek ellenben dicsérték a zenekart, mert a zenekar hölgyekből állott és büszkelkedtek, hogy ők is hegedűképesek.

Debattiroztunk a hegedűképesség ellen s gikszert találtunk minden hangban; egy-egy koronát azonban odanyomintottunk a tányérra s épen arra készültünk, hogy budai „Sashogyi“-vel cseréljük föl az abszintot s ezüst forintokra váltsuk a koronásokat, mikor egyszerre a hölgyek találják rossznak a zenét s oly hamaros indulást indítványoznak, hogy alig maradt időnk a pénzés kifizetésére, arra meg épen nem, hogy a hölgyeinktől csak az imént is oly fennem dicsert muzsikuskoknak csak egy jó éjtszakát is mondhattunk.

Roppant hamar értünk haza, Ki mit álmodott, nem tudom; bár ugy emlékszem, hogy akkor este, — ha ugyan est az éjjel utáni 2 óra — már majdnem teljesen kiment az eszemből „A bibinás ember“ s telve hazafias érzéssel s abszinttal lenyugodtam, hogy nemsokára fölkeljek.

Kellemes reggelre virradtunk s hogy most már egyszer jó szerencse kísérjen, a lefekvés alkalmával való megbeszélés értelmében jobb lábbal keltünk mindannyian. Nem is történt ez nap semmi nagyobb bajunk, daczára, hogy borzongás közt ugyan, de mégis a földalatti villamoson robogtunk ki és be.

Itt vagyunk végre a kiállításon, Mit láttunk és láthattunk volna, azt már masok, a többi között „Csurgó és Vidéke“ lapunkban is, megírták, még pedig sokkal ekesebb tollal, semhogy gyöngye tollam az ő tollukat utolérje, de — mindnyájunk engedelmével — egy pár szót én is vegyitek az ő szavukhoz.

A legfőbb főkapun mentünk be egyenesen neki a történelmi csoportnak. A sok drágakincs és elbűvölő fény mellett hátrányokat is véltünk fe fedezni nem a kiállításban, de a mai nemzedekben. Nagynénem esenevésznek mondotta a mai férfinemet; mikor látta a két ember nagyságu puskákat, hatalmas kelevézeket és buzogányokat és pánczélos öltözeteket, melyeket elődeink viseltek; Évelnem nem tudta elképzelni a lovakat, melyek ekkora terhek viselésére képesek voltak, tehát ezek is degenerálódtak; én meg az ősmidert kerestem az őspánczélok között, de sehol sem láttam: s így nem tudom, vajjon a férfiak hibája, vagy a mider folytán történt-e elsatnyulásunk, ha ugyan történt.

küzdeme volt ez, hanem a törvényben, jogban, szabadságban egyesült magyar nemzeté, melynek tagja minden polgár, ki széles e hazában él: imádja Istenét bármikép, legyen nyelve bárminő. Damjanich, a hősök hőse, rácz volt, Pöltenber és Leiningen németek voltak.

S hogy annyi fény mellett volt árnyék is, ki tagadhatná? horvát, szerb, oláh, rácz ellenünk harcoltak és voltak hirhedt, muszkavezetők — de hát az apostalok csak 12-en voltak és egy isten válogatta őket össze, mégis akadt köztük egy kételkedő, egy tagadó és egy áruló.

De hagyjuk ezt s könnyezzük meg, azt a tizenhármát. Vajjon az emberiség javára, élete törvényének megvalósításán munkáltak-e ti, a kik Aradnál vértanu halált szenvedtetek? Azok a bitófák, melyben éltetek kiadtátok, tanuskodó oszlopai lesznek az emberiség a magyar haza céljának. Esméitek diadalünnepe a reátok való visszaemlékezés, mindön az emberei szív, — borzongva iszonyu végetek emléktől, ellágyulva lényetek kegyeletében s örvendezve eltiport lelkeitek megújulásának az újra támadt nemzeti létben, megdobban s áldó imádságban rebegi el szent neveteket.

A nemzet szeretete önmagát szereti bennetek, azt a népet, melyért meghaltatok. Egy nép szabadságáért rajongtatok s a kárpátok övezte földön sikra szálltatok a külső s a nemzet önkéklében támadt ellenség ellen. De össetört benneteket istentelen kegyetlenségök.

Halálotok a honfi hűség és szeretetnek dicső áldozata, melyben az erénynek egy újabb, magasztos példáját hagyátok az utókorra és szaporítottátok az emberiség nemes tőkét, melyet évezred óta gyűjt a vérrel tanusított honszeretet példáiból.

Dicső kamatok leghervadhatlanabb levelei a száraz lánczokból fakadnak, melyeket Hungária szívére leszággattatok. Nevetek, mint embereké, örökre

az erény tündöklő mintái maradnak. Érdemetek a szabadságharcglóriáktól diszitett koronája. Ti tizenhármán, a ti el nem muló dicsőségtek a magyar haza fiainak legdicsőbb emlékei, legfényesebb csillaga.

Emléketek nem egyszerű szabadsághősök megdicsőítése, hanem egyuttal az emberiség szívének megdobbanása a világalalom rémei ellen; a szellemi, az erkölcsi diadal jele a nyers erő felett. Az emberiség dicsősége magyar vérü fiaiban.

Ti és társaitok megtanítottak bennünket, hogyan kell elvérzeni, meghalni a hazáért. Győzhetetlenek voltatok martýrság szent pillanatában. Ugy álltatok ott, glóriával homloktokon, mint a megváltó a Golgotán. Nem riadtatok vissza a zord haláltól, mosolyogva fogadtátok azt, mely egyvel több örök ünnepe adott a magyarnak. Ti, kikben nem volt önzés és hiu önérdék, kikben emberi méltóság lobogott, kik fölemeltétek a porba süllyedt magyart, ti hódítottátok vissza az emberiség szent jogait. Ti, kik mindeneteket a haza oltárán áldoztatok fel s magatokra váltátok büszkén a vértanuság keresztjét, ti lesztek örökké példányképei a magyarnak.

Míg emléketek él s az aggot ifju nemzedék váltja fel, viharral-vérrel bátran szembeszállunk s kivívjuk a mit a hazaszeretete kíván. Élni fogtok mindörökké. Szent lesz sirgödrötök. S míg a földön igazi magyar lesz, egyik a másikának szívébe fogja vélni magasha törő szellemetek.

Nem is gyászünnepe ez, mit most szent nevetek emlékére ülünk, hiszen nem hiába haltatok meg, az igazság, az eszme él, melyért felistenekként küzdöttetek. Ne könnyezzünk hát, mert nem is illik az ő nagyságukhoz, méltóságukhoz. Miért gyászolnánk, miért siránkoznánk, hiszen él nemzetünk, él hazánk s a mit ők annyira szerettek, él a szent égi szabadság.

De mégis boruljunk le, áztassuk meg könnyeinkkel azt a szent göröngyöt, hol utoljára állottatok. Erezzük át még egyszer ama viharos idők fájdalmait. Sirjunk együtt mi is a szabadságharcz még élő öreg bajnokaival, kik ezen eltörölhetetlen gyásznak egyedüli, legendaszerű, mystikus alakjai.

Szent és soha el nem muló legyen ez a traditio. Fiaról fiara szálljen mindaddig, a míg csak magyar lesz a föld színén s ha a gyásznapok duló viharait a történelem meg nem örökíténé is, ha mindent, mi e végzetes időkre vonatkozik, megsemmisítenének is: őrizzük meg legalább mi, magyarok, ennek emlékét.

De legyen szent és nemes a fájdalom, mely enyhül bár, de sirba kíséri a kartársakat s örökségkép az utódokra száll!

Igy majd beteljesül a költő mondanása:

Csak sást nemzenek a sasok,
S nem szül gyáva nyulat Nubia párduczaj!
VAJTHÓ ZOLTÁN.

Okmányok 1849-ből.

Közi: BÁRÁNYGYULA.
(Folytatás.)

Somogy megye kormány biztosaól.

A helységek lakosságának fele minden válogatás nélkül, a ki csak fegyvert foghat, magát bármint alkalmas fegyverrel otthon ellátva, e rendelet vételével tüstent megindulni f. hó 17. legfeljebb Csurgóra a Kökényesi csárdánál megjelenni elannyira ha zafüi kötelességének ismerje, hogy elmaradni merészkedők, mint honáruók itelő törvényszék elébe fognak állíttatni.

A mely helységben még vezér nem volna, ott a község maga válasszon az elindulása előtt egy fő és egy alvezért s a fővezér magát Kis János nemzetőri őrnagy urnál, mint a tábor fővezérénel, további parancsok vétele végett Csurgón bejelentse.

Minden felkelő s Csurgón megjelendő ember magát hat napi élelemmel ellássa, a honn maradt fele népesség pedig ugy gondoskodjék fegyverről és szinte 6 napi élelemről, minden felszólítás várás nélkül, szinte Csurgón a kökényesi Csárdánál a felváltás végett megjelenni.

De a lovak, a lovak! Minő is az ember. Látrunk egy őspannoniai s egy ősmagyar sirt s mindkét helyen a vitéz lovastul ott fekszik a koporsóban. Itt láttam, hogy a végletek találkoznak. Hogy az ősemler szerethette lovát, látszik, hogy maga mellé temettette kedves paripáját és, hogy a mai nemzedék is szereti, világos abból, hogy még a fiakkergebét is virsli alakjában feltámasztja és elfogyasztja. — De volt ám itt még több néznivaló is és meg is néztük e csoportot ezenkívül még két izben is; de mert másról is kell szólnom, tovább megyek.

Szokatlan szomjuság gyötörte belsónket. Magamnál meg tudtam magyarázni a szomjuság okát, mert az előtte való este elfogyasztott abszint keserű volta nagyon gyötört s égést okozott. Az égést oltani kellett, tehát sört óhajtottam, még pedig több izben. De enyéim is szintén fogyasztották az árpa levét, előzetes abszintivás nélkül, kevesebb számu pohárralugyan, de az ár egyformán srófoló volt.

Közbe-közbe persze néztünk mindenfelét s bevetődtünk az Edison pavillonba is. Mit nem talált ki ez a furfangos amerikai. A telegraffal ma már békességben vagyunk, a telefon, bár még nem kötötték össze Csurgót a világvárosokkal, szintén ismeretes, a

fenegram (talán fonogram?) hallható volt egyik csurgói majálisunkon is — bár nagyon rekedt lehetett a német, a ki belebeszél volt valamikor, mert szörnyen reseggett — de, hogy tánczó fotografiai is legyenek a világon, az már sok. Pedig vannak ám. Egy husz filleret dobtam be az oldallyukon a masinába s benézve a nézendő helyen egy táncosnő járta a táncot egész élethűen. Végén azonban hasgörcsöket kapott s örültem, hogy vége lett a furcsa hastáncznak, mert a budapesti s a keleten utazó urak az ily táncosnők gyomorrángatózást így nevezik. Egyre vagyok kíváncsi, miért nem nevezik el ugyanazok az orrfacsaró náthát orrtáncznak, a gégehuratot gégecsárdásnak s a sorvadást tudókeringőnek?

Ugy egy és fél óra volt délután, mire a „Debreczeni csárdá”-hoz vetődtünk. Ebédeltünk volna, ha lett volna mit. A „Veszprémi iparosok,” mert azok ebédeltek ott a sok máson kívül, ették meg a mi millenniumi ebédünket. Hiába hívatkoztunk vasuti jegyfűzetünkre, hogy ez és ez dukál, süket fülekre találtunk s örülünk kellett, hogy hirtelen összehabartak valamit s kaphattunk e valamihez egy kis maradékretet.

De azért nem mult el jó hangulatunk. Nemi sával az Iparcsarnokba értünk. Egy fordulónál azonban azt veszem észre, hogy

nagyném nem köztünk. Rögtön sarkon fordultam, hogy megkeressem; de bizony a nagy keresésben meg a feleségemet is elvesztettem. Szerettem volna kerdezni vagy a kiállítókat, vagy a járó-kelőket, nem láttak-e ilyen és ilyen kalapos, felfújt bluzu hölgyeket, de nem mertem, hátha kinevetnek. Jártam tehát, miglen olyan helyre kerültem, a hol csipkék, fehérneműek, menyasszonyi kelegyek voltak kiállítva s lám riktik ott állott a feleségem. Persze ezt rögtön gondolhattam volna, hogy mig én a pipákat, szopókákat, sarkanytyus eszímákat nézem; ő a muselint, a rumburgi vásznat, az atlaszt, a selymet, a tornyos kalapokat vizsgálja.

A harmadik társ azonban még mindig nem került meg; de szerencsés ötletünk nyomára vezetett. Láttuk ugyanis, hogy a nagy kupola alatt a pamlagokon többen is üttek s aludva néztek a kiállítást, oda mentünk s nagynémnek tenyleg ott bölongatott a fejével s talán epen menyeiről álmódott, mert felébredése után a menyeket a vöklék egyformáknak deklarálta. — S itt eszembe jutottak a teleplezett fakírok. Teljesen fölösleges volt, hogy Budapestre jöjjenek mutogatni műlvasukat, még pedig pénzért, mikor a kiállításon egész csoport-ember aludt, anélkül, hogy fizették volna őket, sőt ők fizettek az alvásért.

Senki a más személyét és vagyonát bántani, és legkisebb részbe is megsérteni, rögtöni főbe lövés büntetése alatt, ne mérészelje. Kelt az iháros-berényi fő hadiszálláson jul. 16-án 1849. U. i. Minden a faluba található puskákat s szinte azoknak tulajdonosai az első induláskor, honn maradnának is, halálos büntetés alatt tartoznak átadni azoknak, a kik az első alkalommal Csurgóra mennek, felváltáskor, vissza kapván azokat. Noszlóy Gáspár kormánybiztos.

E körlevelet mint Csurgótól Alsok vette éjjel után 2 órakor július 17-re küldte Berzenczére.

30. *Lecke a jegyzőknél*

A baresi sóház ellenőrlését. — T. cz. Pomusz György álladalmi rendőrségi felügyelő urnak hivatalból — sürgős rendőrségi ügyben. — Iháros-Berénybe vagy ott a hol — alsoki bíró küldjön vissza nyugtatót ide Baresra az átadásról elutasított fél 12 órakor. — Berzenczéről e pecsétes levél Alsokba jött július 17-én reggeli 5 órakor és alsoki kisbírónak Horvát Mihálynak az alsoki jegyző megmagyarázta, hogy tüstént küldje Ih-Berénybe — s róla az átadásról nyugtatót kérjen

Az álladalmi rendőrség felügyelősége:

Alsok, Udvarhely, Vizvár, Babócsa, Komlósd és Szentes helységek előljáróinak Ih.-Berény 1849-ik évi július 17-én déiben — Botránkozással tapasztaltam, hogy a tegnapi ezen helységekben keresztül Baresról jött hivatalos levelem annyit ideig hevert egy-egy helységnél. Most es utóljára figyelmeztetem ezen előljárókat a rajtok fekvő viszonyu felelet tehére.

A megtérítésen kívül, testi ha kell legszigorubb büntetés várandja az ily hanyag előljárókat.

A háza veszélyben van, tehát honárulási bűn elkövetése nélkül egy polgár sem sannyival kevésbbé előljáró hanyag nem lehet.

Utóljára legyen ez:

Tavaszzal minden huszonnégy órában 2 biztos lovas embert, sürgőnyeim rögtöni vitelére, vagy hozatalára. — Irja fel minden előljáró, mikor kapta s vitte e levelet tovább? ezen körlevél kárára; s adassék át Bareson annak kinek levelem címezve van.

Pontosság, sebesség, mit megvárak s mit számon kerek az előljáróktól — Pomucz György álladalmi rendőrségi felügyelő. — Ezen körlevél — az álladalmi rendőrségi felügyelőségétől egy pecsétes levéllel — t. i. Náray Antal urnak baresi álladalmi sóház hivatalnokának — hivatalból — sürgős ren-

Elég az, hogy pihenéseink és szundikálásaink mellett is sokat jártunk, a mikor egyszer csak pörüljártunk. Nem tudom már, mit akartunk nezni, mikor a kiállítás kapuinak egyikén, egész véletlenséggel kiballagtunk és akkor láttuk, hogy néhány fán kívül semmit sem láttunk.

Vissza tehát, de be nem eresztenek. Miért? — Mert a kapun már kimentek. — De látja, hogy épen most jöttünk ki s becsülettel fizettük meg reggel a belépti-díjat. Hjah! az mudegy, tessenek még egyszer jegyet váltani és besétálni.

A mérég csak úgy forrott bennem; de nem szóltam semmit, sőt, mintha csak tréfáltam volna, úgy tettem magamat. Megváltottuk újra a három jegyet. Csitt azonban, ne beszéljünk tovább. "Több nap, mint kolbász, mondja kömondás; ne mondjunk mindent el, hisz jövőre is kell," mondta, illetőleg énekelte valamikor egy vidéki trübadur-színész, mikor jutalomjátékára rafizett. Nyugodjunk tehát újra pár napig.

Matter János.

dőrségi ügy — Bareson — volt címezve. Alsok vette sarkadi bakter Lóczy Mihály, e tárgyról szóló levelet Ih-Berénybe vitt honpolgár által Ih-Berényből jul. 17-én 1849 délután hat órakor — és tüstént a bírakat alsoki jegyző kerestette — a sürgöny küldésre lelkesítve a bírának átadva, hogy Alsok küldje igen sietve Udvarhelyre — e nyílt levelet a pecsétessel együtt viszik alsoki, udvarhelyi, vizvári, babócsai, komlósd, szentesi helységek bírái Baresra. — K. m. f.

31. *Élelemszállítás.*

Meghagyatik az alább megnevezett helységek bíráinak kemény felelet terhe alatt, hogy az alól kitett mennyiségű kenyér részleteket e folyó hónap 18-án reggeli 10 órára okvetlen szükséges széna és szalma részletekkel egyben Ih-Berényben szállásoló honvéd és megyei huszárok számára jó mennyiségben bé állítani el ne mulasszák, különben is a bírák kemény büntetéssel fenyegetetnek. Kelt Ih-Berényben július 17-én 1849.

Adnak pedig ekképen: Alsok ad 100 kenyér, 40 széna, 40 szalma részleteket. Sarkad ad 60 kenyér, 30 széna, 30 szalma részleteket. Szenta ad 80 kenyér, 32 széna. 32 szalma részleteket, összesen 240 kenyér, 102 széna, 102 szalma részlet. — A zászlóalji parancsnok rendeletéből: Türk segédtsz. (Folyt. köv.)

H i r e k.

— Jelen számunkból térszúke miatt Csarnok rovatunk kimaradt.

— Mátay Gyula helybeli áll. tanítóképzési igazgató e hobin tölti be itten tanári működésének 25-ik esztendejét. A képezde tanári kara a legutóbb tartott rendszer küri konferentián ez alkalomból szívesen üdvözölte az igazgatót, ki a nem várt ovatoriára meghatóttan válaszolt.

— Hivatalos vizsgálat. Szaploneczay Manó megyei fizicus szept. 29. 30. 31-én járásunkban időzött, hogy a járás összes nyilvános és kézi gyógytráit megvizsgálja.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter Perger Dénest a csurgói adóhivatalhoz adótitkár nevezte ki. Perger eddig adóhivatalunknál mint gyakornok volt alkalmazásban.

— Választási hírek. Most már csaknem, biztos hogy a hó végén, legfeljebb jövő hó közepén, megtörténnek az új képviselő választások. Vármegegyben is erosen megindult a mozgalom. Minden járás keresi a maga jelöltjét s ha nem talál: viszik a nyakára az igazi mamelukokat, a 12-próbás 48 ast. Mert nálunk csak ezen két elem remélhet sikert. A nemzeti pártnak nincs jövője, az új neppárt pedig csak úgy részletekben jelenkezik. Itt is ott is felüti a fejét, de komolyan nem jöhet számításba. Ki van mondva, hogy Somogy megyének minden járásában fel kell léptetni kormányparti jelöltet. Ugy tudjuk azonban, hogy az esetre, ha Kossuth Ferencz tényleg fellép Szigetváron, vele szemben a kormány nem szándékozik a rendelkezési alap rovására jelöltet állítani. Kossuth Ferencz e hó 21-én Szigetvárra utazik, hogy a Kossuth-párt talaját megszilárdítsa. Különbén a legújabb verzió szerint Szigetvárot, Kossa Dezse, volt országgyűlési 48-as, nevet is emlegetik. A többi járáshól még nincsenek megbízható hírek, kivéve N-Atádot, a hol Psik Lajos kormányparti jelölt úgye elég jól áll, a mennyben eddig ellenjelölt nélkül van. A jelenlegi képviselő Cherel Gyula hírszerint nem vállal mandatumot. Nem lehetetlen azonban, hogy Psikkel Körmedy Sándor kipróbált 48-as veszi fel a kesztyűt. Csurgón is megindult az actió. A het folyamán itt járt Kenedi Géza „a Pesti Hírlap” szerkesztője, hogy egyesek meghívására némi tájékoztatást szerezzen. 4—5-en a legnagyobb titkolódzással tartottak is valamit konferenciát a jelölttel, melynek eredményét nem ismerjük. Annyit azonban biztosan tudunk, hogy a központban t. i. Kaposvárt Kenedi nem valami jó fogadtatásban részesült s így nem lehetetlen, hogy jelölése abban is maradjon.

Kenedi kísérletezése úgy látszik nem a szabadelvű párt intezősége tudtával történt, hanem holmi privát próbálgatás. Egyébként is nálunk a kormányparti jelölteknek nem sok reménye lehet, a mennyben a csurgói járást ez ideig még alig képviselte kormányparti követ.

— Okt. 6-án délután az aradi vértanúk emlékére a főgymáziumban iskolai ünnepély lesz.

— A berzenczei tűzoltóság a község háza előtti téren csinos tűzoltó szertárt épített. A szertár a csurgóihoz hasonló mintára készült. A tanácsterem és tűzszemléltoronyval el látott épületet a berzenczeiek ünnepélyesen akarják felavatni.

— Iskola tanító nélkül. Csaknem lehetetlen, hogy a mostani millenniumis világban, midőn maga a kormány rakásra szervezi a népiskolákat, ilyen hírről lehessen beszámolni. Pedig tény, hogy az inkei községi iskolában, a hol 72 tankötelesnek kellene a tudományokból részesülnie, nem lehet előadásokat tartani, mert nincs pénz, tehát nincs tanító sem. Az iskolaszek derék elnöke mindent elkövet, hogy a bajon segítsen, folytonosan küldi a kérvényeket a tanfelügyelőhöz, a miniszterhez, személyesen intervenál, anyagi áldozatokat hoz, mind hasztalan. A népkutatás legnagyobb szegényére nem történik sem, azaz hogy mégis történik, mert állami segélyezés hiányában, a különben is hasznatalanná vált iskolai felszerelést az iskola előbbi gondnokának követeléseit fejében valószínűleg dobra ütök. Szegénytelen állapot, hogy a civilizáció XIX ik századában, Magyarországnunkban ilyen is megesik. Persze a néhány 100 frt. is több hasznót hoz így a választások előtt, kár volna azt arra a 72 tankötelesre pazarlni.

— Színészet Csurgón. Monory Sándor színigazgató társulatával megérkezett s már mai napon megkezdí előadásait. A társulat tagjai következők: Monory Sándorné, Pozsonyi Lenke, Teőreök Malvin énekesnők. Lányi Irma drámai szende; Markó Emília naiva. Remete Géza énekes, Bokor Tivadar komikus, Szigethy Antal tenorista, Monory komikus, Halmay Jenő szerelmes színész és 6 csinos kardalosnő és 6 kardalos. A színekerülő darabok közül felemlítjük még: Századvégi leányok. Honthy háza, Hogy lehet férjhez menni? Csak párosan, Ket tácskó legújabb darabokat.

— Hymen hír. Fáy Elvira és Szabó Lajos jegyesek. Somogy-Berzencze, 1896. augusztus hó.

— K. k. Ez a két betűnyájás olvasóm nem valami bach-korbelt kaiserlich-königlich-maradvány, hanem Csurgó nagyközségnek ka-ká-ja, melyen mindig kell a csomót keresni. Egyik a korona vendéglő, másik a képezde kut. Ez utóbbit a napokban vizsgálta meg a kiküldött két mérnök mint szakértő s konstataáltak, hogy 25 m. víz van benne s a kut jó, csak huzni kell. Lesz hát víz már, de mi atól tartunk, hogy csak papirosan!

— Az ugynevezett szüreti vakáció f. hó 8—10 nappán lesz a helybeli fogymnásiumban.

— Az utolsó nappali gyorsvonat. 1896. szeptember 30. nevezetes nap lett a csurgói közönség életében, ekkor robotott ugyanis Csurgon keresztül az utolsó nappali gyorsvonat. A ki a reggel 8 órakor Csurgóról Budapest felé robotó gyorsvonatot használni szokta, biz igazán sajnálni fogja, hogy ezen vonat ezentul reggel 3 óra tájban fog Csurgon keresztül sietni. Vege a kényelmes es gyors utazásnak Kaposvárra, vége az édes alvásnak azok részére, kik Kaposvárra, Nagy-Atádra, vagy Budapestre nappal szerettek utazni, mert a gyorsvonatot helyettesítő új vonat 6 óra 42 perczkor megy váro unkon keresztül s ehhez bizony már 6 órakor fel kell kelnie az utazo közönségnek. De nemcsak az utazo közönség alvása rövidített meg ily módon, hanem a vasúti személyzeté is, ha szíve szerint akart volna cselekedni kitézhetette volna a gépész a lobogot az utolsó nappali gyorsvonat elrobogásakor. Az ő éjjeli nyugalmuknak is vége az új renddel. Eddig az éjjel Budapestre utazott vonat után csekély forgalom mellett reggel fél 6-ig Morphussal szerelmeskedhettek. Október 1-től kezdve már fél 3 órakor talpon kellett lenniök es takaros egyenruhában jó kedvvel fogadni ezen elsőrangú vonatot, mert a gyorsvonat elalvásaert nem ismeretfát a kérélhetetlen vasúti directio. Itt örüljétek, ti többiek, hogy vasútiak nem lettetek!

— Az október elején életbe lépett új menetrend a régihez képest a következő eltéréseket mutatja. A reggel 5 óra 25 perczkor Fiume felé indult személyvonat 5 óra 19 perczkor, tehát 6 perc-

ezel korábban fog Csurgóról indulni mint eddig. A reggel fél 8 órakor Dombóvár felé indult vegyes vonat elmarad. A reggel 8 órakor indult gyorsvonat már 2 óra 33 perczkor fog Csurgón keresztül haladni. A reggel fél 8 órai vegyes és a 8 órakor indult gyorsvonat helyett egy új vegyes vonat helyzetetett forgalomba, mely reggel 6 óra 42 perczkor megy Csurgón keresztül és Új-Dombóváron csatlakozik a Pécsről Budapestig közlekedő gyorsvonathoz úgy, hogy a Csurgóról Bpestre utazó közönség 7 óra 42 perczkor Csurgóról elindulva délután 1 óra 45 perczkor Budapesten lesz. Az eddig délelőtt fél 12 órakor Gyékényes felé indult személyszállító teher vonat már 10 óra 45 perczkor indul Gyékényesre, tehát 45 perczcel korábban mint eddig. A többi személyszállító vonat menetrendje nem szenvedett változást.

— **Nagy tűz dühöngött** a múlt héten Vizváron. A déli vonattársaság vizvári állomása mellett mintegy 30000 frt. értékű takarmány és rendkívüli nagymennyiségű öfá volt felhalmozva. A takarmány ismeretlen okból — valószínűleg felgyújtották — ki-gyulladt, a tűz belekapott az öfába s a déli vasut épületeit is veszélyeztette. A berzenczei tűzoltóságot táviratilag hívták segítségül. A tüzet csaknem 6 órai nehéz munka után sikerült localizálni. A kár a zágrábi leszámítoló bank kárára esett.

— **Szüret.** A szüret megkezdődött, már t. i. ott a hol filoxera és az idei jégverés meghagyott egy kis kóstolót. Az idei szüret igen rossz lesz, mert a rendkívüli nagy mértékben fellépett peronospora miatt oly kemények és éretlenek maradtak a szőlőbogyók, hogy legfeljebb eczet lesz a belőlük kieső nedvből. A csurgói szőlős gazdák alig szürnek el valamit, mert a szőlővel beültetett területből 3/4 rész már nem terem.

Rákóczi kardja ez, melyet a magyar nemzetnek nemrégiben visszaajándékozott az orosz császár. A kicsinyített képet az Új Idők, Herceg Ferencz képes hetilapjának szíveségéből közöljük. Ez az újság szerfellett gazdag jó regényekben, novellákban és pompás képekben. Előfizetőinek pompás színes képet ad ajándékba, már a félévben. A Gyurkovics lányok nagy genre képet. Az Új Idők főmunkatársai: Mikszáth Kálmán, Bródy Sándor. Előfizetési ára évnegyedre: 2 frt. Kiadóhivatal: Andrassy-ut 10.

— **Még egy mult századbeli öreg asszony.** Mult számunkban említettük, hogy Inke községben mint gyűjti a szénát egy 75-éves agg fiu, 106 éves atyjával, most újból fedeztünk fel egy 1799-ben született öreg asszonyt. Plihánek hívják a sok időt látott öregot, a ki törvényes házasságban él egy 76-éves férfiával. A háza-pár vályogvetessel foglalkozik s ugyancsak Inken élnek, a hol báró Szegedy Entz Károly birtokán vetik több mint fél század óta a vályogot. A 97-oves nő még ma is tényleges szolgálatban van s a mint mondja nem is pensionáltatja magát még a 19-ik század tart.

— **Az új kisbíró.** Miután a körjegyző ur megmagyarázta a kisbíróknak, hogy a kézbesítéseket hogyan kell teljesíteni s lelkiismeretes eljárásra utasította, ezen utasítás eredménye az első alkalommal a kézbesítésre vezetett következő jelentésben mutatkozott: Jelentem átossan, hogy ezen pör az Bertók Ferencznek kézhezbesíthető nem vót, mer oda vanak borsó szenyi, de az kutyájik meg igón harapós. Göllöncsér János kisbíró. A beérkezett kézbesítés folytán természetesen a járásbíró Bertók Ferencz alperest meg nem jelenés miatt nem marasztalhatta el, mert Bertók ur nem oka, hogy a harapós kutya miatt a kisbíró nem merete kiszögnezni a bírósági idézést.

— A „Magyarország“ ma kétségtelenül legolvasottabb politikai napilap. Pályája a folytonos emelkedése utja s ma már nemcsak mint hírlap foglalja el a legelőkelőbb helyek egyikét, hanem igazi politikai irányzóvá is lett, a mely nemcsak leírja, hanem irányozza is az eredmények folyását. Az akeziók, melyeket megindított, rendre országos akciókká lettek s minden fölmerülő kérdésben úgy a professzionátus politikuskok mint a nagyközönség dolga megkérdezni, „mit mond hozzá a „Magyarország“?“ Bátor és szókimondó, írónak kezét nem teszi bénáva valamely érdekhálózati; a minek igazságáról meg van győződve, mindig ki meri mondani: ebben van az ereje és a specialitása. Hírszolgálat kitűnő és felhasználja a

modern technika minden eszközét. Tárca rovatát a legkiválóbb írók töltik be, a kik a magyar életéről írnak magyarul magyar szellemben. A „Magyarország“ ezentul is az lesz, a mi volt: oly újság, a mely napról-napra fokozottabb mértékben elégti ki az olvasóközönség igényeit. Keressék erre a szerkesztőséget, melynek élén Holló Lajos főszerkesztő Incedy László h. szerkesztő és Bartha Miklós főmunkatárs állanak. Hogy pedig az újság pontosan, minden más napi lapot megelőzve jusson az olvasóközönség kezébe, arra garancia a kitűnően szervezett kiadóhivatal. Előfizetési ára egész, évre 14 frt. negyedévre 3 frt 50 kr. s az előfizetési összeg a legalkalmasabb módon postaltalványon a kiadóhivatalba Budapest VIII ker. Sándor ut. 2. címzendő.

Csurgón a kezde átellenében egy igen szép fél telek szabad kézből eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Jó helyen egy fél ház hely eladó. Ugyanitt egy butorozott szoba kiadó. Hol? megmondja a kiadóhivatal

Szerkesztői üzenetek.

— H. M. Galambok. Köszönettel vettük s közölni fogjuk. Üdvözet.

3374. tk. 1895.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csurgói kir. bíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Rottman György n.-kanizsai lakos végrehajthatónak Koszédnár Terézia ferj. Verdén Vendelné sandi lakos végrehajtást szenvedő elleni hátr. 100 frt 10 kr. tőke s jár. iránti végrehajtsi ügyében, a kaposvári kir. törvényszék, a csurgói kir. bíróság területén levő Miháld községben fekvő, a miháldi 331. sztjkyben A + 1171. hrsz. a. felvett s végrehajt st szenvedő Koszédnár Terézia ferj. Verdén Vendelné, tulajdonát képező szőlő, szántóföld és pinczére a „gradicskai dűlőben“ 289 frt 60 kr. váltáságtőkével terhelve 555 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban, az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1896. évi november hó 7-én délelőtt 10 órakor** Miháld községhezánál Romete Géza ügyvéd, vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % vagyis 55 frt

60 krt. készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított vagy az 1881. november 1-én 3333. I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Csurgón, 1896. évi július hó 31-én a kir. bíróság mint tkvi. hatóság.

Dr. DERÉKY PÁL kir. aljbíró.

3646. tk. 1896.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csurgói kir. bíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Szlavecz János beleznai lakos végrehajthatónak Horváth József beleznai lakos végrehajtást szenvedő elleni 166 frt tőke s jár. iránti végrehajtsi ügyében, a kaposvári kir. törvényszék, a csurgói kir. bíróság területén levő Belezna községben fekvő a beleznai 124 sztjkyben A + 4-10 12-14 sorsz. a. felvett ingatlanokból B. 1. alatti Horváth József feleséret tevé illetőségére 344 frt megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1896. évi október hó 17. napján d. u. 2 órakor

Belezna község házánál dr. Nagy Sándor ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % vagyis 34 frt 40 krt. készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. kelt m. k. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Csurgón, 1896. évi május 7. napján a kir. bíróság mint tkvi. hatóság.

1-1 Dr. DERÉKY PÁL kir. aljárásbíró.

HAZAI BUTORELADÁS!

Olcso árak! Solid áru! Pontos kiszolgálás!

Van szerencsém a nagyrabecsült közönségnek b. tudomására hozni azon körülményt, hogy a

Budapesti és új-pesti első butorgyáraktól a képviselőséget

megkaptam s ezáltal azon előnyös helyzetben vagyok, hogy a legkitűnőbb kész butorokból a legnagyobb készletet tartom és azokat részlet-fizetésre és gyári áron adom.

Kártyos műhelyemben elvállalok és készítek egy mint salon garnitúrákat, ebédli divánokat, ottománokat, rugó- és lószőr matraczokat, ugyazintén ezek javításait is jutányos áron.

TONET-FÉLE HAJLITOTT SZÉKEK BIZOMÁNYI RAKTÁRA.

Képeket, tükröket részletfizetésekre is gyári áron számítom.

Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal teljesíttetnek.

(Csomagoláshoz szükséges gyekenyek olcsó árban.)

Butorok és egyéb mindentféle butortárgyak gondos elcsomagolása előnyös felvételek mellett.

A szives n. é. közönség támogatását és partfogását kérem vállalatom részére

Tisztelettel

LASZKA JÓZSEF

kártyos és butorkereskedő.

Csurgó.